

Организация стремится развивать образование и привлекать больше иностранных специалистов. С этой целью в 2020 г. на базе института было предложено создать центр знаний для России и Восточной Европы, однако мировая эпидемиологическая ситуация остановила этот процесс [5].

Наличие подобных организаций в первую очередь полезно студентам, как тем, кто изучает шведский язык и Скандинавские страны, так и для тех, кто интересуется мировой политикой. Все исследования можно найти на сайте института, они находятся в свободном доступе. UI предлагает также уникальную возможность для молодых исследователей. Любой человек со знанием английского или шведского языков может попробовать заняться исследовательской деятельностью. Особую ценность такие организации представляют для СМИ, так как в современном мире распространение правдивой информации предотвращает возникновение споров и конфликтов, как на национальном, так и на мировом уровнях.

Литература

1. Иванов, К. К. Все, что вы хотели знать о Швеции / К. К. Иванов, А. В. Смирнов. – Швеция: Alfa Print. 2005. – 291 с.

2. Utrikespolitiska Institutet [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.ui.se>. – Дата доступа: 07.04.21.

3. Verksamheten Utrikespolitiska Institutet [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://web.archive.org/web/20070928011235/http://www.ui.se/pdf%5CVB%202004%20till%20hemsidan.pdf>. – Дата доступа: 06.04.21.

4. The Swedish Institute of International Affairs [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://en.wikipedia.org/wiki/Swedish_Institute_for_International_Affairs. – Дата доступа: 05.04.21.

5. Utrikespolitiska Institutet [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://sv.wikipedia.org/wiki/Utrikespolitiska_Institutet. – Дата доступа: 06.04.21.

Fenomenet av den svenska neutraliteten

*Позняк М. И., студ. II к. БГУ,
науч. рук. ст. преп. Саковец М. С.*

Sverige har en lång historia av sin neutralitet. Stora nordiska krigets följder, förlusten av Finland år 1809 strök ett streck över tankar om imperiet. Och det var då den svenska neutraliteten började uppstå, vilket innebar att landet inte deltog i militära konflikter, vägrade att skaffa sig territorier och satsade på en stabil utveckling av sin egen ekonomi. 1920 blev Sverige medlem i Nations League, 1946 – anslöt sig till FN (första gången de svenska trupperna deltog i FN-operationen 1959 på Suezkanalen).

Man kan märka att under 1900-talet uttrycktes kritik gentemot Sverige i samband med handlingar som inte var förenliga med principerna om neutralitet och alliansfrihet. Så under Vinterkriget mellan Finland och Sovjetunionen 1939–1940 inte bara korps av svenska volontärer beväpnade med armén, utan också det svenska luftregimentet deltog i fientligheter på Finlands sida. Hjälp med vapen, ekonomi och råmaterial tillhandahölls. Under andra världskriget stödde Sverige faktiskt Nazi-Tyskland och tillhandahöll sina interna kommunikationer och fartyg för transport av tyska varor och till och med trupper.

Under efterkrigstiden, utan att gå med i militära block, behöll Sverige en proamerikansk ställning i utrikespolitiken under kalla kriget. Stockholm deltog i underrättelseaktiviteter med USA mot Sovjetunionen. 1960 ställde USA säkerhetsgarantier genom att distribuera kärnkraftsbåtar längs dess västra kust, vilket först blev känd efter 35 år.

Oktober 1981 präglades av en obehaglig incident – en sovjetisk ubåt sprang på land i Sveriges territoriella vatten. Den svenska flottan beordrades att skjuta för att döda, och rykten om kärnvapen på ubåten eskalerade bara situationen. Även om Stockholm bekräftade att ubåten gick på land inte av skadlig avsikt, påverkade den allmänna opinionen dramatiskt. Ett år senare kränkte en okänd ubåt gränsen, men då var det inte möjligt att gripa fartyget. Riksdagen skyllde omedelbart på Moskva. I senare tillfällen avstod Stockholm från att anklaga någon, men fallen 1981 och 1982 av tröghet spelade mot Sovjetunionen.

På 1990-talet började Nato flytta österut. Sedan 1995 har Sverige blivit medlem i Europeiska unionen. Den svenska regeringen uttryckte sin beredskap att överge neutralitetspolitiken i samband med europeiska integrationsplaner. Frågan om samarbete med Nato togs upp – Stockholm begränsade sig till Partnership for Peace-programmet 1994, även om det dolda samarbetet med USA har pågått i årtionden. I strategin från 1987 formulerades de viktigaste principerna: neutralitet, uteslutning av samarbete med stridande parter, totalförsvar, planering baserad på det värsta scenariot.

Doktrinen från 1996 talar om anpassning till förändringar – övergången till en kontrakttjänst, minskningen av armén och större samarbetet med länderna från den tidigare socialblocken. Doktrinerna från 2000 och 2004 fortsatte trenden med minskning av armén, avancerad utbildning, humanitära interventioner, alliansfrihet, stabilitet genom välfärdsstaten. Framgången blev övergången från begreppet "invasionsskydd" till snabb reaktion av små mobilgrupper (Insatsförsvar).

Nordeuropa-regionen har en speciell strategisk plats för Sverige – Sverige deltar i den europeiska stridsgruppen Nordic Battlegroup, vars flesta medlemmar är tidigare svenska territorier. 2009 skapades NORDEFECO av fem nordiska stater. Tre länder är medlemmar i Nato, vilket kommer att bidra till att Sverige blir närmare till Alliansen.

2014 fick Sverige ett utvidgat partnerskapsprogram med Nato, undertecknade en plan med Finland för att fördjupa försvarssamarbetet och doktrinen 2015 föreskriver en ökning av försvarsutgifterna och flygvapens storlek. Enligt försvarsminister P. Hultqvist står landet inför problemet med militär utrustning och får tillbaka inkallelse till militärtjänst. För första gången var Nato-supportrar i majoritet: 38% – för, 31% – emot (fram till 2015 var det raka motsatsen).

I Kreml märkte de direkt en ökning av pro-Nato-känslan i Sverige. I juni 2015 varnade den ryska ambassadören i Stockholm, Viktor Tatarintsev, för eventuella ”motåtgärder” av Ryssland. Det ryska utrikesministeriet och ambassaden varnade Sverige att inte gå med i Nato och hotade med ”hämndsåtgärder som militären kommer att vidta”.

Under 2017 blev antalet alliansmotståndare högre än antalet anhängare (43% mot 32%). Stockholm är bekvämt med den nuvarande samarbetsnivån, och alliansfrihet stör inte maktbalansen i regionen. Det huvudsakliga målet är att undvika ett storskaligt krig, eftersom svenskarna inte kommer att hålla länge vid aggression.

I mer än 200 år har Sverige inte lett stora krig och inte upplevt den fruktansvärda förstörelsen och svåra perioderna av återuppbyggnaden efter kriget, även om två gånger under 1900-talet var Sverige i en farlig situation. Den ”listiga” neutraliteten hjälpte landet att inte börda sig själv med ersättningar och militära restriktioner, bygga upp kapital, samla in teknik, industri och bygga en välfärdsstat.

Литература

1. Карпова, К. А. Вопрос присоединения нейтральных государств Европы к НАТО: пример Швеции / К. А. Карпова // Проблемы европейской безопасности. – 2018. – № 1. – С. 150–158.

2. Svensk neutralitetspolitik / Samhällskunskap [Elektronisk resurs]. – Åtkomstläge: <https://www.so-rummet.se/kategorier/svensk-neutralitetspolitik>. – Åtkomstdatum: 20.04.2020.

Попытки США сдержать распространение коммунистических идей в странах Латинской Америки в период «холодной войны»

*Рипецкая И. А., студ. II к. БГУ,
науч. рук. ст. преп. Журавская О. С.*

В 1977 г. администрация Джимми Картера взяла на себя миссию по включению прав человека в американскую внешнюю политику. Картер вступил в должность с глубоким убеждением, что либерализм – отличный способ